

Μια αλυσίδα για να γνωρίσεις τα πολύ πολύ μακρινά κρόνια

ΜΥΘΙΚΑ ΤΕΡΑΤΑ ΤΩΝ ΓΙΑΡΑΜΥΘΟΙΩΝ

Κείμενο: **Μαρίζα Ντεκάστρο**
Παιδαγωγός

Η Σφίγγα

Τέρατα για να τρομάζουν τους μεγάλους

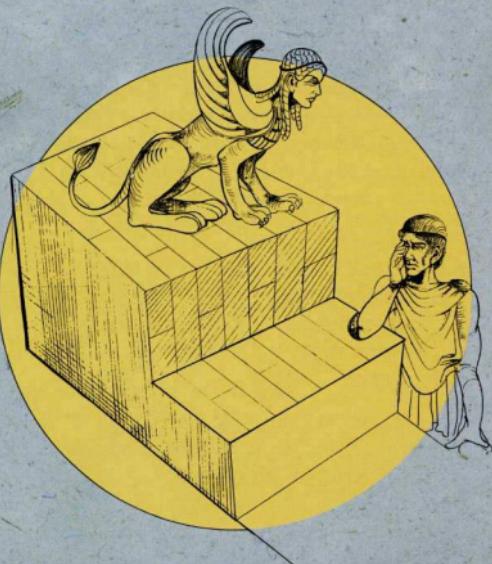
«Προσοχή στη Σφίγγα!», προειδοποιούσαν οι Θηβαίοι τους ταξιδιώτες όταν έφευγαν από την πόλη τους. «Μην πάτε δυτικά, γιατί στο στενό βουνίσιο πέρασμα παραμονεύει το τέρας! Όποιος πήγε προς τα κει, δεν έφτασε ποτέ στο σπίτι του. Την έχουμε δει από μακριά. Μοιάζει με γυναίκα, έχει πόδια και ουρά λιονταριού και φτερά δυνατά σαν του όρνιου». Και οι ταξιδιώτες πήγαιναν από άλλους δρόμους.

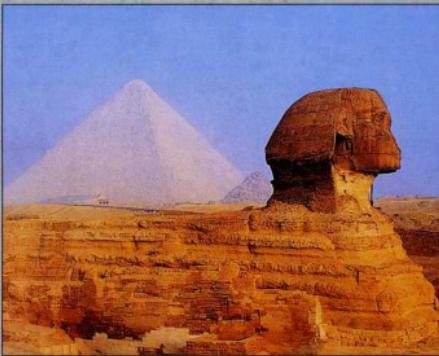
Ο βασιλιάς της Θήβας, ο Λάιος, έμαθε από ένα χρησμό ότι το παιδί που περίμενε η γυναίκα του ή Ιοκάστη θα τον σκότωνε και θα έσπερνε πολλά κακά στο σπιτικό του. Μόλις γεννήθηκε το παιδί, ένα αγόρι, άλλοι λένε πως το έβαλε μέσα σ' ένα καλάθι και το έριξε στη θάλασσα κι άλλοι ότι το εγκατέλειψε στο βουνό. Πριν το διώξει, ο Λάιος του τρύπησε τους αστραγάλους για να τους δέσει μ' ένα λουρί. Το τραύμα κακοφόρησε και το αγόρι είχε πάντα πρησμένα πόδια. Οιδίποδας το όνομά του, δηλαδή αυτός που έχει πρησμένα πόδια.

Όταν ο Οιδίποδας μεγάλωσε, αποφάσισε να επιστρέψει στην πατρίδα του. Δεν ξέρουμε αν κάποιος είχε μιλήσει στο νεαρό για τη Σφίγγα που περίμενε στο σταυροδόρι του βουνού. Πάντως ο Οιδίποδας τη συνάντησε και τη νίκησε, κι έτσι μάθαμε πώς το τέρας σκότωνε τους ταξιδιώτες. Τους έβαζε δυο αινίγματα, που κανείς δεν είχε μπορέσει να λύσει πριν από αυτόν:

«Ποιο είναι το πλάσμα που το πρωί περπατάει με τα τέσσερα, το μεσημέρι με τα δύο και το βράδυ με τα τρία;»

«Είναι δυο αδελφές που η μια γεννάει την άλλη και που η δευτέρη είναι το γέννημα της πρώτης. Τι είναι;»

1. Η αιγυπτιακή σφίγγα, αρχαιότερη από την ελληνική, ήταν ένα ξαπλωμένο λιοντάρι με κεφάλι που απεικόνιζε τον φαραώ.

Ίσως έχεις ακούσει τη λύση στο πρώτο αίνιγμα: Είναι ο άνθρωπος στις τρεις ηλικίες του, όταν είναι μωρό, όταν μεγαλώνει και όταν γερνάει, που παίρνει μπαστούνι για να περπατήσει.

Το δεύτερο αίνιγμα δεν είναι τόσο γνωστό, αλλά νά η λύση: Είναι η μέρα και η νύχτα που η μια γεννάει την άλλη.

Μπόρεις να παίξεις με τους φίλους σου το παιχνίδι με τα αινίγματα από τη μυθολογία. Βάλ τους πρώτα τα αινίγματα της Σφίγγας κι ύστερα μερικά από τα παρακάτω ή αυτά που θα επινοήσεις εσύ!

Άνοιγε τα χέρια του κι έφτανε σ' Ανατολή και Δύση. Ήταν πιο ψηλός κι απ' το ψηλότερο βουνό. Φίδι από τη μέση και κάτω, αγάπησε μια φιδίσια κοπέλα. Όταν θύμωνε, σηκωνόταν τρομερός αέρας. Ποιος είναι; [Ο Τυφώνας]

Η γιαγιά του ήταν η μητέρα όλων των πλασμάτων και η μητέρα του η Έχιδνα, μητέρα φοβερών τεράτων. Ο ίδιος ήταν φύλακας στα παλάτια του Άδη. Ποιος είναι; [Ο Κέρβερος]

Την έβλεπες και πάγωνες. Τα μαλλιά της ήταν άγρια φίδια. Οι μεγαλύτερες αδελφές της ήταν αθάνατες. Ποια είναι; [Η Μέδουσα]

Πέφτει απ' το σπαθί το ένα κεφάλι, φυτρώνει άλλο. Ποια είναι; Πόσα κεφάλια έχει; [Η Λερναία Ύδρα]

Κάθεται και πειριμένει. Δεν πετάει και μιλάει. Μιλάει και τρώει. Ποια είναι; [Η Σφίγγα]

Όσα πλάσματα ζούσαν πάνω της ήταν δικά της παιδιά! Ποια είναι; [Η Γαία]

Είναι τρία αδέλφια που κατοικούν στο ηφαίστειο της Αίτνας. Για να νικήσει ο ανιψιός τους τον πατέρα του, του χάρισαν τρία δώρα: τη βροντή, την άστραπή και τον κεραυνό. Ποιοι είναι; [Οι Κύκλωπες]

Είναι τρία αδέλφια που έχουν 50 κεφάλια ο καβένας και διπλάσια χέρια. Πήραν το όνομά τους από τον αριθμό των χεριών τους. Ποιοι είναι;

[Οι Εκατόγχειρες]

Το μισό του όνομα είναι το όνομα του πατέρα του. Το άλλο μισό είναι του ζώου που λατρεύουν στο νησί του. Ποιος είναι; [Ο Μινώταυρος]

Βγάζει τα μάτια της, κοιμάται. Βάζει τα μάτια της και γίνεται μπαμπούλας. Ποια είναι; [Η Λάμια]

2. Η ελληνική σφίγγα είχε τη μορφή γυναικάς, με λιονταρίστο σώμα και φτερά.